Humanist

1 december 1979
34e jaargang nr. 21
Tweewekelijkse uitgave van
het Humanistisch Verbond
Postbus 114, Utrecht
Tel. (030) 31 81 45

Bejaarden. Een toenemend percentage van de Nederlandse bevolking behoort tot deze leeftijdskategorie. Mede hierdoor neemt het werk van de H.S.H.B. ook toe. Deze stichting – die zorgt voor huisvesting van bejaarden – heeft nu reorganisatieplannen en doet daarom een beroep op de lezers van „Humanist" om zich aktief voor deze organisatie in te zetten. Meer hierover op pagina 7.

Forumbijeenkomst over zaken van leven en dood

Het gesprek tussen liberalen en socialisten wordt voortgezet. Het Humanistisch Verbond organiseert op 13 december in Groningen de tweede bijeenkomst in de reeks van landelijke gesprekken tussen kamerleden van PvdA, D'66 en VVD. Dit keer gaat het over onze wetgeving in zaken van leven en dood.

Het eerste gesprek op 18 oktober in Hilversum ging over het welzijnswerk en was veelbelovend. PvdA, D'66 en VVD bleken het eens op veel punten van het welzijnsbeleid. De onevenredige konfessionele macht moet worden ingeperkt, de besluitvorming moet dichter bij de burgers gebracht worden, en de sociaal-ekonomische tegenstellingen moeten niet allesoverheersend zijn. Bij de stemmingen in de Kamer over het welzijnswerk bleek een liberaal-socialistische meerderheid te bestaan voor demokratisering van de welzijnsinstellingen – het CDA was tegen.
Alle reden dus om optimistisch de tweede ronde tegemoet te zien. Onze wetgeving inzake leven en dood is eenzijdig beïnvloed vanuit de christelijke ethiek: abortus, euthanasie en hulp bij zelfdoding zijn wettelijk verboden. Volgens liberaal-socialistische staatsopvatting dient de overheid in levensbeschouwelijke zaken zoveel mogelijk de vrijheid van de burgers centraal te stellen. Mensen dienen naar eigen geweten in zulke zaken te kunnen beslissen. Het is daarom te betreuren dat het liberaal-socialistische wetsontwerp inzake abortus het (nog) niet gehaald heeft. Wellicht ontstaan er dit keer weer nieuwe kansen op een wetgeving die de beslissing legt waar zij hoort te liggen: bij de mensen zèlf.
Het menselijk leven is niet het bezit van iemand of iets buiten ons maar is van onszelf. Niemand mag ons volgens humanistisch oogpunt dwingen langer te leven dan wijzelf willen. Christenen mogen daar uiteraard anders over denken. Maar daarmee hebben zij nog geen recht hun opvattingen via de wetgeving aan anderen zoals humanisten op te leggen.
Over met name deze onderwerpen gaan wij praten met Annelien Kappeyne van de Copello (VVD), Jan Glastra van Loon (D'66) en Hein Roethof (PvdA). Op donderdag 13 december om 20.00 uur in „Het Tehuis" Lutkenieuwstraat 13 in Groningen. Liberaal-socialistische samenwerking: een zaak van leven en dood.

NIEUWE DIREKTEUR VAN HET VERBOND: HENNY BAAS

Begin 1980 heeft het Humanistisch Verbond een nieuwe direkteur: Henny Baas (43), momenteel loco-burgemeester en wethouder van het Drentse Gieten en daarnaast werkzaam in de permanente edukatie in Oost-Groningen. Na een opleiding aan de Rietveld-akademie in Amsterdam was hij werkzaam als vormgever bij Philips, als kreatief therapeut in psychiatrische inrichtingen in Delft en Assen, en bij het vormingswerk voor werkende jongeren in het noorden des lands. Hij is humanist en lid van de PvdA. Zijn indiensttreding zal plaats vinden nadat Gieten een nieuwe burgemeester heeft. Het ligt in het voornemen hem in één van de volgende Humanisten te interviewen.
Hoofdbestuur en hoofden van dienst van de verschillende werkvelden zien de toekomstige samenwerking met hem vol vertrouwen tegemoet.

De „Humanist" van 15 december zal ook het laatste nummer van dit jaar zijn. Een dubbelnummer met als speciaal thema de humanistische visie op de kerstviering. De volgende „humanist" verschijnt dan weer half januari 1980.

IN DIT NUMMER

Een extra-lang verslag van het hoofdbestuur, vooral in verband met de beëindiging van de rubriek van Ans Spigt ..... pag. 2

Jaap van Praag herdenkt Anne Vondeling ..... pag. 3

Humanistische kerkelijkheid klinkt als een tegenstrijdigheid. Maar is het dat ook. Klever vindt van niet ....pag. 4

Zijn minderjarigen minderwaardig? De „Humanist" bezocht het jongerentribunaal in Hilversum ... pag. 5

Uiteraard moest er op 16 november gesproken worden over het cursief van mevrouw Ans Spigt in de ,,Humanist''. De redaktie en redaktiekommissie wilden deze immers opheffen en daar is nog al wat over te doen geraakt.

Wat dit cursief betreft waren redaktie en redaktiekommissie ervan uitgegaan dat er geen bezwaren waren tegen de beëindiging. Dr. H. Bonger, een gerenommeerde toch in onze kringen, had die beëindiging als afgezant van de redaktiekommissie met Ans besproken en was met het bericht van rustige akseptatie teruggekomen. Zoals al jaar in jaar uit het geval was, had de redaktiekommissie dan ook geen vóórinzage genomen van het laatste door Ans te leveren cursief. Had ze dat wel gedaan, dan zou er onmiddellijk kontakt met Mevrouw Spigt zijn opgenomen en zou er waarschijnlijk geen affaire geweest zijn die zoveel brieven losmaakte als nu. Men had dan tevens nog alle kanten opgekund.
Maar die vóórinzage is niet gekomen en nu zitten we ermee:
– twee lezingen over het gesprek tussen Ans en Henk, die toch voldoende van elkaar verschillen om belangrijk te zijn.
– het laatste stukje van Ans in de ,,Humanist'' van 1 november
– vervolgens, onkundig nog van de brievenlawine, het tegenstukje van de redaktie
– en tenslotte de omstreeks 150 brieven, en wellicht nog brieven onderweg, allemaal losgemaakt door de aard van het stuk van Ans.
Van die anderhalfhonderd brieven waren er zo'n 50 voor mevrouw Spigt persoonlijk, welke aan haar werden doorgestuurd. Van de 100 voor onszelf spraken alle zich uit tegen de onelegante wijze waarop Ans aan de kant zou zijn gezet. Velen meldden daarbij ook waardering voor het cursief, anderen echter aarzeling, en eveneens waren er weer velen die dit aspekt in het midden lieten. Er waren ook afzenders bij - zes stuks - die hun lidmaatschap maar meteen opzeiden: een nogal oneigenlijke redegeving naar ons gevoel.
Niettemin: omstreeks 150 reakties die ons, hoe ook precies gesteld en hoe ook losgemaakt, getoond hebben dat de rubriek van Ans Spigt nog steeds een grote plaats in de harten inneemt, groter dan de redaktie en de redaktiekommissie heeft ingeschat. Dat was gewoon een nieuw feit.
Het hoofdbestuur heeft daarom besloten om twee van zijn leden, die tot nu toe niet bij de zaak betrokken waren, aan te wijzen om de zaak - in de eerste plaats met Ans - uit te spitten. Dat zijn Riet Blom en Anton Wichers geworden. Wat moest er dan uitgespit worden?
Ten eerste moest voor den dag komen dat het vanzelfsprekend niet de bedoeling van de redaktie en de redaktiekommissie is geweest om lomp te zijn. Men meende eenvoudig - en dat mág toch - dat de rubriek begonnen was zich te overleven, en dat er nu beter ruimte gemaakt kon worden voor wat anders. Men dacht de zaak ook goed aangepakt te hebben, want, wie zou er ook twijfelen aan de goede relatie tussen Bongers en de Spigten? En men had een zeer waarderend redaktioneel artikel in gedachten om terug te kijken op de hoogtijdagen van het cursief. Natúurlijk bestaat er niet alleen een grote waardering maar ook een groot respekt voor Ans. Maar de zaak was inmiddels uit de eigen hand gelopen en de redaktie had bovendien om te beginnen (Humanist 15 november) teleurgesteld gereageerd: begrijpelijk overigens voor wie, zoals zij, uit redaktionele verantwoordelijkheid had gehandeld.
Maar verder lijkt dit - dat hopen we - een zaak van het weer bij elkaar brengen van mensen die het altijd best met elkaar hebben kunnen vinden.
Ten tweede leggen we Ans de vraag voor of zij nog iets ziet in de voortzetting van de rubriek, die inmiddels buiten aller bedoelingen om wel zo in diskussie is geraakt dat hij daarom wellicht al niet zo gemakkelijk meer de oude zal kunnen zijn. We gaan na wat hier mogelijk is, want we willen nóch Ans Spigt, nóch haar publiek nodeloos tekort doen.

In het volgende nummer vindt U een verslag van het gesprek van mevrouw Blom en Wichers met mevrouw Spigt.
En tenslotte vragen wij er begrip voor dat wij niet tot plaatsing over gaan van ingezonden brieven, ook al werd die plaatsing soms geëist. Het zou zo'n vier nummers (twee maanden) lang de Humanist van kaft tot kaft vullen. Dat kan niet, en dan hebben we nog geen rekening gehouden met reakties op reakties. Overwogen wordt nog wel of gedeeltelijke plaatsing mogelijk is, zoals voorbeelden van enkele soorten van brieven. Maar ook dat is geen eenvoudige zaak. Het is voor deze ,,Humanist'' al geheel onmogelijk. Allen krijgen zeker bericht.

Nog een belangrijk punt van de vergadering van 16 november was het bericht dat Piet Spigt uit het hoofdbestuur treedt, en inmiddels getreden is. Dit is een slechts toevallig samenlopende zaak met die van het cursief. We nemen hier de brief over die de heer Spigt aan voorzitter Tielman schreef.

Amsterdam, 21 oktober 1979

Beste Rob,
Zojuist ben ik mijn zestigste verjaardag gepasseerd en dat lijkt mij het juiste moment om mijn functie van lid en tweede voorzitter van het Hoofdbestuur van het Verbond ter beschikking te stellen.
Vele jaren heb ik met ambitie en met genoegen mijn tijd en energie aan het werk voor het Verbond gegeven, maar ik heb geleidelijk de overtuiging verworven, dat ik in dit bestuurlijke werk niet meer optimaal kan functioneren.
Het is dus niet om gezondheidsredenen dat ik heenga - dat komt al meer en meer in orde. Ik wil mijn bestuurlijke taken tot het uiterste beperken.
Ik wens jullie veel succes.
Met vriendschappelijke groeten,
Piet Spigt

Uiteraard laten we Piet Spigt - weinigen hebben een zo grote betekenis voor het Verbond gehad - niet zo maar gaan; Ans ook niet trouwens. We hebben afgesproken dat we na de nieuwjaarsreceptie na zullen gaan wat dit in moet houden. Het is echter wel waarschijnlijk dat het een gebeuren in kleine kring zal zijn, en het verzoek van de Spigten aan de lezers van de Humanist is al bijvoorbaat dit dan ook zo te laten.

Toevallig was op de hoofdbestuursvergadering van 16 november het gehele beleid van de redaktie van de ,,Humanist'' aan de orde. Men vindt algemeen dat de ,,Humanist'' een goed blad is geworden c.q. is gebleven. Voorts kwamen er nog enkele benoemingen aan de orde. De heer W. Ruitenberg is opnieuw benoemd in het bestuur van de HSHB, en mevrouw J. Bunte werd benoemd tot raadsvrouw te Delft. In dit laatste geval gaat het om een nieuwe post in ,,het Oude en Nieuwe Gasthuis''.

A J W

KURSUS GESPREKSBEGELEIDING

Er zijn nog enkele plaatsen vrij voor de kursussen gespreksbegeleiding o.l.v. Ila Schoutsen. Deze kursussen worden gehouden in Nijverdal van 28 t/m 31 januari, van 4 t/m 7 februari en van 3 t/m 6 maart. Doel van deze kursussen is voortgaande kadervorming van volwassen humanisten vrijwilligers. (bestuurders, gespreks- en diskussieleiders of anderszins). Er is een vast programma rond de drie principes: – humanisering – emancipatie – maatschappelijke vorming/persoonsvorming. Deze mogelijk op het eerste gezicht wat zware doelstelling geeft de richting aan van werken, iedere deelnemer bepaalt de eigen bijdrage.
Voor meer informatie: Ila Schoutsen (vrijdags) en Margreet de Leeuw (dinsdags en donderdags). Telefoon: 030 - 318145.

Humanist

eindredakteur: Hes van Huizen
Humanist is een uitgave van het Humanistisch Verbond
Redaktieadres:
Oude Gracht 152,
3511 AZ Utrecht
Telefoon: 030-318145
Abonnementsprijs voor niet-leden ƒ 20,— per jaar
t.n.v. Humanistische Pers
postgiro 58, Utrecht.
Gedrukt op kringlooppapier bij Brouwer Offset bv, Utrecht.

ANNE VONDELING

Ter herdenking

Woensdagavond 21 november hadden we een bespreking met Anne Vondeling over het Hivos/Abal beleid. Vondeling zat vol plannen om de Abal-financiën te versterken en aan het Abal-werk een nieuwe impuls te geven. Om kwart over negen verontschuldigde hij zich: hij moest snel weg om met de auto naar Straatsburg te rijden voor een vergadering de volgende morgen . . .
Hij is nooit aangekomen . . . Donderdagmorgen kwam het verbijsterende bericht van de fatale botsing met een op de linkerbaan rijdende auto.
Vondeling werd letterlijk weggerukt uit zijn talloze werkzaamheden, die hij met zoveel ambitie vervulde, tot op het laatste uur.
Over zijn politieke werk zal elders veel geschreven worden. Hier is het de plaats om Vondeling te herdenken als humanist. Sinds jaar en dag was hij lid van het Humanistisch Verbond, dat op zijn materiële en ideële steun kon rekenen; sinds kort ook lid van de Verbondsraad. Wij waren heel gelukkig, dat hij een jaar geleden bereid bleek het voorzitterschap van Abal (Afzet-Bevordering Arme Landen) op zich te nemen. Met toewijding en vindingrijkheid heeft hij die taak vervuld; ook als pleitbezorger van ons werk bij zijn vele relaties. Verbluffend snel had hij zich ingewerkt en wij verwachtten veel van hem voor de nabije toekomst. Het is anders gegaan . . .
Anne Vondeling was een onkonventionele figuur met vaak oorspronkelijke denkbeelden; soms vielen zij goed, soms minder, maar platgetreden paden bewandelde hij weinig. Hij kon luisteren, maar hij ging zelfbewust zijn weg; hij was amicaal, maar tegelijk terughoudend. Hij wist veel, hij kon veel en kende velen, maar hij trad niet op als een ,,gewichtig'' man; toch had hij zeker een gepast gevoel van eigenwaarde, maar hij liet er zich niet op voorstaan.
Nu moeten we het zonder hem doen. Hij laat werkelijk een leegte achter. We verliezen in hem een echte geestverwant, een toegewijd medewerker, een goede voorzitter, en een waardevol mens. We zullen hem erg missen. *J. v. P.*
22 nov. 1979

Humanitas-brochure over sleutelvoorziening:

Maatschappelijk werk op politieburo kan slachtoffers wegwijs maken

Voor de hulp aan slachtoffers van misdrijven moeten er op de politiebureaus maatschappelijk werkers gestationeerd worden. Deze hulpverleners zullen slachtoffers vooral wegwijs moeten maken in de doolhof van hulp-mogelijkheden en alvast een eerste opvang realiseren. Ze zullen daarbij zelf geholpen kunnen worden door vrijwilligers.

Dat is kort gezegd het plan van Humanitas, de Nederlandse vereniging voor maatschappelijke dienstverlening en samenlevingsopbouw. Humanitas noemt deze nieuwe vorm van hulp een ,,sleutelvoorziening voor slachtoffers van delicten'' en heeft over het plan een brochure uitgebracht, geschreven door de projectgroep Delinkwentie en Samenleving.
Deze projectgroep constateert dat de bestaande voorzieningen ieder voor zich maar een beperkt deel van de hulp voor slachtoffers op zich nemen. Ze liggen bovendien op heel verschillende terreinen: de strafwetten, verzekeringen, hulpverlening en gezondheidszorg. Bovendien is er niemand die slachtoffers duidelijk kan maken waar voor hen individueel de juiste hulp te krijgen is.
De projectgroep stelt dat in feite gezocht moet worden naar een vorm van rechtstreeks contact tussen dader en slachtoffer. Dat is veelal onmogelijk omdat in tweederde van de gevallen de daders niet opgespoord worden en in andere gevallen verzekering of strafwet het regelen van de gevolgen op zich neemt. Toch pleit Humanitas ervoor om in die gevallen waarin een rechtstreeks contact mogelijk is, dit vooraf te laten gaan aan het uitvoeren van de strafwetten, omdat een onderlinge regeling dit laatste wellicht kan voorkomen.
Maar goed, toch blijft voor slachtoffers in veel gevallen andersoortige hulp nodig. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen een actief hulpaanbod voor groepen van wie wordt verwacht dat ze niet zelf om hulp zullen vragen en een meer passieve vorm van beschikbaarheid. Tot die eerste groep behoren volgens het rapport van de projectgroep slachtoffers met lichamelijk letsel, slachtoffers boven de zestig jaar en mensen van wie bij het doen van aangifte bij de politie blijkt dat hulp nodig is.
De hulpverlening door de maatschappelijk werker die op het politiebureau is gedetacheerd, is veelomvattend. Er wordt gekeken naar materiële en immateriële nood; naar het slachtoffer, maar ook naar zijn naaste omgeving; naar de mogelijkheden voor een onderlinge regeling tussen dader en slachtoffer en naar de mogelijkheden om het risico van een misdrijf in de toekomst te verminderen via beveiliging.
Daarnaast signaleert de hulpverlener lacunes in de bestaande voorzieningen, doordat hij zoveel mogelijk slachtoffers verwijst naar bestaande instellingen en instanties. Uitgangspunt voor Humanitas is dat er op zich geen speciale hulp nodig is voor slachtoffers van delicten. Het feit dat een bepaalde daad van de één tegenover de ander strafbaar is, en een andere niet, betekent niet dat de hulp bij de gevolgen ervan verschillend moet zijn. Er is slechts een schakelpunt nodig waardoor slachtoffers de hulp vinden die ze nodig hebben, en dat punt bevindt zich in het politiebureau omdat daar de mensen komen om aangifte te doen.
De opzet is dat de hulpverlener wordt verbonden aan een instelling voor maatschappelijke dienstverlening of vrijwilligersorganisatie, zodat hij daar zijn begeleiding en ondersteuning kan krijgen. Bovendien wordt hij geholpen door vrijwilligers, zodat-ie zelf zoveel mogelijk op het bureau aanwezig kan zijn.
De ideeën voor dit plan heeft Humanist onder andere opgedaan tijdens een experiment in Hoorn in de jaren 1976 en '77. Later zijn de daar ontstane ideeën ook toegepast in Rotterdam en Groningen (Zie hierover o.a. WW 20 en 25 van dit jaar). Het rapport van Humanitas wordt aangeboden aan de ministeries van CRM, Justitie en Volksgezondheid, de Vereniging Nederlandse Gemeenten, het Openbaar Ministerie en aan de politiekorpsen.

De brochure ,,Sleutelvoorziening voor slachtoffers'' kan besteld worden door *f* 3,50 over te maken op gironr. 582.000 van Humanitas te Amsterdam.

Humanistische kerkelijkheid

Humanistisch Verbond speelt te weinig in op behoefte aan gemeenschapsbeleving

„Humanistische kerkelijkheid": dat zal velen als een flagrante tegenstrijdigheid in de oren klinken. Wat is nu verder van elkaar verwijderd dan humanisme en kerk? Humanisme dient toch te worden geassocieerd met onkerkelijkheid, ook al wil dit op Nederlandse bodem niet zo best lukken. Men wil in het algemeen nog wel toegeven dat een zeker religieus gevoel met humanisme verenigbaar is, maar kerkelijkheid lijkt er juist mee in strijd.
Ik zal in dit artikel betogen dat een andere opvatting mogelijk en gewenst is. Ik ben mij er van bewust dat ik daarmede niets nieuws te berde breng maar slechts een hardnekkig vooroordeel opnieuw bestrijd.

Het woord „kerk" suggereert natuurlijk: godsdienst, godsdienstoefeningen, sakramenten, prediking van het woord gods, heteronome moraal ed. Volgens tal van theologen uit de kerken zelf echter zijn deze betekenissen niet wezenlijk voor het kerkbegrip. Centraal staat daarin veeleer de gedachte van „vergadering", „gemeente", „samengeroepen bijeenkomst", zoals die in het latijnse woord „ecclesia" en het griekse „synagogè" tot uitdrukking komt. We moeten daarom onderscheid maken tussen twee betekenissen:
1. Kerk als gemeenschap of vereniging van gelijkgezinde mensen, en
2. Kerk als een zeer bepaalde, historisch gegroeide doelgemeenschap die gericht is op eredienst en andere specifieke godsdienstpraktijken.
De eerste betekenis van het woord kerk komt overeen met het begrip „verbond". De uitdrukking „humanistisch verbond" zou men dus in dat opzicht kunnen vertalen met „humanistische kerk".

Kerk rug toekeren

Mensen die de bestaande godsdienstige kerken de rug toekeren, kunnen dit om twee redenen doen:
1. omdat zij een emotioneel of rationeel gemotiveerde afkeer hebben gekregen van de godsdienstpraktijken (en theorieën), of/ en
2. omdat zij hun menszijn niet meer in verbondenheid of gemeenschap met anderen kunnen of willen beleven.
In het eerste geval schudden zij een tegennatuurlijke leefwijze en een onhoudbaar gebleken kompleks van opvattingen en voorstellingen van zich af. Dit proces moet naar onze mening positief beoordeeld worden als gezond realisme, als groei naar volwassenheid en mondigheid.
In het tweede geval echter kan de beoordeling anders zijn. Wanneer men de gemeenschap der gelovigen uit laksheid, sociale onverschilligheid, individualisme etc. verlaat, mogen we, denk ik, het proces van onkerkelijk worden niet zo positief waarderen als wij, humanisten, dat plegen te doen. Men trekt zich dan terug uit een samenlevingsverband waaraan naast de godsdienstige aspekten ook tal van andere, voor een menswaardig bestaan zeer zinvolle aspekten te beleven zijn zoals verantwoordelijkheid vóór en meeleven met elkaar, zorg voor zieken, bejaarden en armen uit de direkte omgeving, het zinvol omgaan met symbolen, het feestvieren met elkaar, gevoel voor kunst (zang, architektuur), de kultivering van het gesprek, de skandering van het jaar en het hele leven in perioden en hoogtepunten etc. Wie dit alles verlaat zonder bepaaldelijk antigodsdienstig gemotiveerd te zijn, maar enkel uit sociale desoriëntering en psychologische desinteresse, komt in een verschrikkelijk onmenselijk vacuüm terecht. Hij is, durf ik te stellen, van het humanisme (whatever that may be) verder verwijderd dan degene die om de eerstgenoemde reden onkerkelijk wordt.

Gemeenschapsbeleving

De overtuigde antigodsdienstige mens (al of niet atheïst) zal a.h.w. vanzelf een nieuw milieu zoeken om aan al die overige aspekten van kerkelijkheid in sekuliere, doch waarachtige zin gestalte te geven. Hij bezit als het ware de affektieve voedingsbodem voor een humanistische kultus die hij met geestverwanten wil blijven realiseren.
Ik ben van mening dat het Humanistisch Verbond de twee soorten onkerkelijkheid goed (d.w.z. beter dan tot nu toe) moet onderscheiden en duidelijk moet maken dat het slechts de ene soort (godsdienstpraktijken in strikte zin) verwerpt, echter ten gunste van een soort kerkelijkheid, die het misschien wel eens intenser zou moeten nastreven dan in de godsdienstige kerken gebeurt. Er wordt te weinig ingespeeld op de diepmenselijke behoefte aan (ongodsdienstige) gemeenschapsbeleving.

Menszijn is samenzijn

Dit brengt mij op een filosofische golflengte. Menszijn is samenzijn en is niet anders dan als samenzijn mogelijk. Intersubjektiviteit is niet bijkomstig doch essentieel voor de subjektiviteit. Individueel leven is slechts volwaardig in en als deelname aan de gemeenschap. Deze hier niet verder verantwoorde uitspraken worden nauwelijks door een zinnig mens bestreden. De direkte konsekwentie van dit inzicht is evenwel dat naast individueel psychisch leven ook sociale beleving nodig is als vormgeving aan het samenzijn, dat het tot-elkaar spreken, met-elkaar-doen, voor-elkaar-zorgen, het regelmatig-bij-elkaar-zijn allemaal geen dingen zijn die tot de franje van het humanistische bestaan gerekend kunnen worden. „Kerkelijk leven" in deze zin dient naar mijn mening meer op de voorgrond geplaatst te worden in plaats van het eeuwige getheoretiseer van een handjevol intellektuelen of verenigingsmaniakken. Gemeenschapsbeleving op levensbeschouwelijke humanistische grondslag, dwars door politieke gezindheden en aktiviteiten heen, zou een eerste bekommernis van humanisten dienen te zijn, omdat een mens die dat niet heeft of aan zoiets niet meedoet, weg kwijnt.

Zelfonderzoek nodig

Tot slot nog een tweetal opmerkingen. Het feit dat de Nederlandse ontkerkelijking niet tot een versterking van het Humanistisch Verbond geleid heeft, zou er op kunnen wijzen dat hier meer sprake is van een krisis van gemeenschapszin in het Nederlandse volk dan van een godsdienstkrisis. Het kan natuurlijk ook zijn, dat het Humanistisch Verbond een zodanig verschraald en getaand voorkomen heeft, dat het onmogelijk als „moederkerk" kan fungeren of aantrekkingskracht kan uitoefenen. In ieder geval lijkt een zelfonderzoek hier niet overbodig.
Ten tweede moet men niet over het hoofd zien, dat de eerste en tweede betekenis van „kerk" gevoelsmatig sterk aan elkaar gekoppeld zitten. Mensen die de religie niet meer zien zitten, hebben daarom de neiging, om het kind met het badwater over boord te gooien en op hun eentje hun heil te verzorgen. Het terugvinden van het vereiste evenwicht en het herstel van de relatie met de gemeenschap vraagt decennia. Misschien heeft het Humanistisch Verbond te vroeg de oogst willen binnenhalen, en dat nog wel zonder dat het er een schuur voor had.

Het lijkt me voor ons een taak om nu, heel praktisch en vooral heel plaatselijk aan schuren te gaan werken en de gemeenschapsopbouw vanaf de basis ter hand te nemen.

Dr. W. N. A. Klever.

VAKATURES

De vereniging voor Openbaar Onderwijs zoekt een stafmedewerker (m/v) voor o.a. kadervorming en ledenwerving op h.b.o.-nivo. Inlichtingen: 020–769276.

De afdeling Den Haag van Humanitas zoekt een staffunktionaris voor de hoofdleiding van de gezinsverzorging op h.b.o.-nivo.
Inlichtingen bij mevr. Van Haaften (070–605608).

Jongerentribunaal: Minderjarig is minderwaardig

'Het moet maar eens uit zijn met de betutteling'

,,Ouderen moeten maar eens ophouden met over ons praten, ze moeten eens mèt ons gaan praten. Natuurlijk hebben wij onze plichten maar dat zijn er zoveel dat we aan onze rechten niet toekomen.'' Dit zei een lid van de Belangenvereniging Minderjarigen (BM) op het jongerentribunaal dat op 16 en 17 november in Hilversum werd gehouden. Daarmee gaf hij aan wat het grootste probleem is voor de minderjarigen: De betutteling.

Het jongerentribunaal dat dit jaar voor het eerst werd gehouden, is opgezet door verschillende jongerenorganisaties zoals de Jonge Socialisten, de PPR-jongeren, de VVDM en de BM. Het organiseren van een jongerentribunaal is voortgekomen uit een gezamenlijk protest tegen het beleid van de regering. De jongerenorganisaties zijn het niet eens met de verlaging van de meerderjarigheidsleeftijd naar achttien jaar die de regering heeft aangekondigd. De situatie wordt voor de jongeren door die verlaging namelijk weinig anders, want ze blijven namelijk wel financieel afhankelijk tot hun eenentwintigste. Ook protesteren zij tegen de verlaging van de bijstandsuitkering (RWW) die op 1 september jongstleden is ingegaan.
,,Minderjarig is minderwaardig'', was de slogan. De aanklagers vertelden over hun werksituatie, het gebrek aan woonruimte, het onderwijssysteem en de rechtspositie van jongeren. De forums bestonden uit jongeren van verschillende organisaties en getuigendeskundigen en konden samen met het publiek reageren op de ervaringen van de aanklagers.
De bedoeling achter dit tribunaal was het formuleren van een aantal klachten van jongeren, om er daarna samen iets aan te veranderen. Die bedoeling is goed. Met zijn allen staan jongeren sterker tegen ouder-verdrukking. Maar waren ze met zijn allen?

Eenstemmig

Het initiatief tot organiseren van dit tribunaal kwam duidelijk voort uit de linkse jongerenbewegingen. De meeste jongeren die aanwezig waren (en er waren niet zoveel èchte jongeren – de meesten waren rond de 18 jaar) zijn lid van die linkse organisaties. Er was niemand aanwezig om de konfessionelen en liberalen te vertegenwoordigen en zonder hun ontstond er een wat eenzijdig idee van solidariteit. JOVD- en CNV-jongeren waren wel uitgenodigd maar de eersten reageerden niet en de tweede groep wilden om wat voor redenen ook niet meedoen.

Sankties

Over jongerenhuisvestiging en werkeloosheid onder de jeugd wordt al jaren geschreven. Tijdens de forums over werk en huisvesting werden de standpunten nog eens uiteengezet.
De kwaliteit en werkomstandigheden van jongeren zouden verbeterd moeten worden. Er moeten sankties komen voor de werkgevers die hun verplichtingen aan jongeren niet nakomen. Arbeidsburo's moeten meer tegemoet komen aan de wensen van de jeugd en hen niet dwingen tot aanvaarden van werk dat niet passend is. Jongeren moeten in beroep kunnen gaan tegen alle besluiten van het arbeidsburo. Er moet betere voorlichting gegeven worden, veel jongeren kennen hun rechten niet.

Er is een groot gebrek aan woningen, jongeren worden gedwongen thuis te blijven wonen omdat er geen geschikte woonruimte te vinden is. De prijzen van kamers zijn schrikbarend hoog. Er moet meer gebouwd worden voor jongeren, aldus het tribunaal.
Dit zijn geen nieuwe geluiden en gelden ook zeker niet alleen voor jongeren.

Gedrild

De aanklachten tegen het huidige onderwijssysteem lieten niets aan duidelijkheid te wensen over: meer rechten op school inzake bestuur, niet langer als een kind behandeld worden, geen censuur op schoolkranten. Er moet een vakbond komen voor scholieren en schoolraden waarin alléén leerlingen mogen zitten. De landelijke Organisatie Surinamers in Nederland (LOSON) klaagt de hele overheid aan. Een woordvoerster van de LOSON: ,,Buitenlandse kinderen worden op school vaak lager gewaardeerd doordat ze onder andere het Nederlands nog niet voldoende beheersen. Men moet respekt krijgen voor elkaars kultuur, kinderen op school moeten beter worden voorgelicht. De overheid stelt nu wel leraren aan voor het speciaal begeleiden van bijvoorbeeld Surinaamse kinderen, maar ze worden gedrild om zich zo spoedig mogelijk in het systeem te kunnen aanpassen.''

Hondehokken

,,Minderjarigen hebben het recht om hun eigen leven in te richten. De ouderlijke macht is nu zo omschreven dat minderjarigen rechteloos zijn. Daarvan wordt met name buiten de gezinnen misbruik gemaakt'', aldus Cees Waaldijk, getuigedeskundige in het forum over rechtspositie en bestuurslid van het Werkorgaan Integratie Jeugdbelangen. Er zijn duidelijk verbanden aan te geven als het gaat over de rechteloze positie van scholieren, dienstplichtige militairen en tehuisbewoners. De situatie waarin tehuisbewoners verkeren is echter het meest schrijnend; daarom werd er tijdens het Jongerentribunaal veel aandacht besteed aan de misstanden waarmee veel tehuisbewoners te maken hebben.
Een vertegenwoordigster van de Belangenvereniging Minderjarigen (BM), de BM komt op voor de belangen van tehuisbewoners, zei daarover het volgende: ,,De druk vanuit kindertehuizen is veel groter. Je hebt een voogd, een kinderrechter, de direktie, de groepsleider, het tehuis en daarnaast nog een regiment 'agogen', die ook nog denken dat ze iets over je te zeggen hebben, het moet maar eens afgelopen zijn met die betutteling.''
De regelingen die tehuisbewoners en ook de BM gerealiseerd zouden willen zien, klinken de meeste thuiswonende jongeren heel gewoon in de oren: Voor tehuisbewoners is het nog iets bijzonders. Jongeren in tehuizen moeten strikt gehoorzaam zijn, in sommige tehuizen wordt nog streng gestraft voor kleine overtredingen. Voor straf de isoleercel in komt vaker voor dat wel wordt gedacht. Kinderen moeten nog vaak zonder meer overplaatsing naar een ander tehuis aanvaarden. Sommigen gaan van tehuis naar tehuis en hebben nergens tijd om te wennen. Tehuis-jongeren horen vaak pas achteraf wat er over hun is beslist. De kinderrechter regelt alles voor een kind zonder hem of haar ook maar één keer gezien te hebben. De BM is nog steeds niet als vakbond erkend, hoewel er een motie is ingediend die door een Tweede Kamermeerderheid wordt gesteund. Die motie

(vervolg op pag. 6)

Van Praag nam afscheid

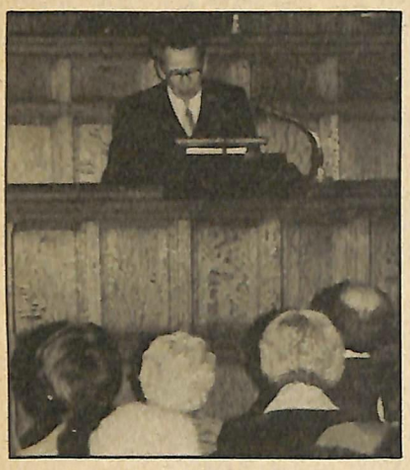

Onder grote belangstelling nam prof. dr. J. P. van Praag op 13 november afscheid als bijzonder hoogleraar in de humanistiek aan de Rijksuniversiteit Leiden. Onder de aanwezigen die zijn afscheidskollege in de statige aula aan het Rapenburg volgden, waren vele oud-studenten, kollega-hoogleraren en emeritus-hoogleraren, onder wie R. Beerling, J. Brandt-Corstius, J. Heering en B. Schaper. Verder vertegenwoordigers uit diverse werkvelden van het Humanistisch Verbond en ook diverse ,,mensen van het eerste uur'', zoals D. d'Angremond en C. Schonk, oud-centraal geestelijk raadslieden, en Anton Constandse. Namens de Centrale Interfakulteit sprak de dekaan, prof. dr. R. A. V. Baron van Haersolte, zijn waardering uit voor de bijdrage die kollega Van Praag gedurende dertien jaar aan het Leidse onderwijsprogramma heeft gegeven.

Namens de humanistische beweging bedankte HV-voorzitter Rob Tielman de scheidende hoogleraar voor zijn verdienstelijk werk.

(B.B.)

GEMEENSCHAPPEN

Muziek in de gemeenschappen

In de berichten uit verschillende gemeenschappen zien we initiatieven om meer aandacht te besteden aan muziek, dan de laatste jaren gewoonlijk het geval was. In de gemeenschap **Zeist** is een muziekclub gevormd o.l.v. een muziekdocent, die met de groep in een reeks van tien avonden bezig gaat met luisteren naar en bespreken van een muziekstuk, zelf bespelen van instrumenten, enz. Eind november ontvangt mevr. Oost muziekvrienden in de rekreatiezaal van het humanistisch woonoord voor bejaarden, De Eemgaarde te **Amersfoort** en op 16 dec. zullen in de gemeenschap **Dordrecht** humanisten kunnen horen hoe kinderen grote kunstenaars hebben geïnspireerd tot het maken van prachtige muziek.
Deze initiatieven lijken ons een welkome aanvulling op het vele praten, waar wij in het verbond zo goed in zijn.

Jongeren

Voor Humanistische jongeren die in afdelingen en regio's (willen) deelnemen aan gesprekken over Humanisme is een oefendag georganiseerd over de vorm en inhoud van dergelijke gesprekken. Er zullen oefeningen worden gedaan rond de vraag: ,,Wat is humanisme eigenlijk?'', waarbij de antwoorden van de deelnemers centraal zullen staan en kunnen worden vergeleken met de antwoorden van andere humanisten.
Zowel begeleiders, deelnemers als belangstellenden zijn welkom. Tijd en plaats: zaterdag 22 december van 11.00 tot 17.00 uur in het Erasmushuis in Utrecht.
Opgave bij Frank de Mink, tel. 010 - 635031 (werk) of 033 - 620960.

REKTIFIKATIE

In de vorige ,,Humanist'' is in het middenpagina-artikel over de Socrateskonferentie een hinderlijke fout geslopen. Bij de toelichting op diskussiepunt 1 moet namelijk staan dat de meeste deelnemers tegen de oprichting zijn van een humanistische school. Onze ekskuses voor deze fout.

Vervolg pag. 5: Jongeren missen grondrechten

vraagt om toelating van de BM in de rijksinrichtingen. Zo'n motie is heel aardig, maar direkteuren van inrichtingen beslissen nog steeds of de BM wordt toegelaten. Kinderrechter Jaap Doek had daar als getuigedeskundige een heel duidelijke mening over: ,,Direktie en leiding wil het niet hebben, tehuisbewoners zouden er maar door in de war raken.''
,,Ze zouden de hondehokken eens moeten afschaffen'', werd er vanuit de zaal geroepen. Een ex-bewoonster van een rijksinrichting vertelde hierover: ,,We hadden een soort hokken met de sjieke naam 'Chambrinette'. Daar was plaats voor een bed en stoel. Er zaten geen raampjes in, je was afgescheiden van de andere bewoners door schotten en een gordijn.''
De situatie van kindertehuis-bewoners is niet overal even slecht, dat kwam ook duidelijk naar voren.
Slechte verhalen waren er echter meer, het volgende is wel heel typerend voor de positie waarin sommige minderjarigen nog zitten: ,,Waarom staat er in de wet dat kinderarbeid verboden is en moeten kinderen in rijksinrichtingen voor een vergoeding van twee tot zeven gulden vijftig de hele week werk verrichten.'' Uit de zaal kwam het antwoord: ,,Dat noemen ze bezigheidstherapie tegenwoordig.'' Op de vraag vanuit het forum of ze wel eens geweigerd had om te gaan werken, antwoordde ze: ,,Ja, en dat leverde me negentien dagen isoleercel op.''

Carly Broekhuis

Ontwikkeling naar "twee

Herstruk komt op

Zo'n dertig jaar geleden namen leden van de Vrijdenkersvereniging (D.V.G.) het initiatief om een pensionhuis voor oudere leden te stichten, zodat zij met gelijkgezinden hun oude dag zouden kunnen doorbrengen. Dit initiatief vorderde langzaam en het Humanistisch Verbond werd gevraagd deel te nemen. Door deze gezamenlijke inspanning kwam het A.H. Gerhardhuis in Amsterdam tot stand. Men besloot toen deze samenwerking uit te breiden door ook andere plaatselijke initiatieven te ondersteunen. In een later stadium sloot ook Humanitas zich aan en sindsdien heeft de H.S.H.B. drie konstituerende verenigingen.

Koepelorganisatie

In de loop van de jaren hebben deze drie verenigingen -vaak in samenwerking met andere- op vele plaatsen in Nederland verzorgingstehuizen zowel als zelfstandige woningen voor bejaarden ontwikkeld. Ook werden mengvormen gebouwd: een wooncentrum met verzorgingstehuis of verzorgingstehuis met verpleegtehuis. Daarnaast zijn veel zgn. ,,aanleunwoningen'' bij verzorgingstehuizen gerealiseerd.

Bij de H.S.H.B. als koepelorganisatie zijn momenteel 62 stichtingen aangesloten. In 55 van deze besturen is het Humanistisch Verbond vertegenwoordigd. In 58 besturen is Humanitas vertegenwoordigd en in 17 besturen heeft de Vrije Gedachte zitting. In slechts 4 besturen is geen van de drie verenigingen vertegenwoordigd.

Als in de premie- of vrije sektor werd gebouwd, betekende dit meestal dat de plaatselijke stichting ook eigenaar werd. Maar als men in de woningwetsektor bouwde werd de eigenaar de Humanistische Bouwstichting Bejaardenhuisvesting (H.B.B.). Deze H.B.B. werd in 1966 opgericht zodat het voor de H.S.H.B. mogelijk was om zonder hulp van anderen in de woningwetsektor plannen te ontwikkelen. De H.B.B. bezit momenteel 9 verzorgingstehuizen met in totaal 1676 verzorgingsplaatsen en 1679 woningen. Het investeringsbedrag van dit eigen bezit is ruim 225 miljoen gulden.

Scheiding besturen

Tot nu toe is het bestuur van de H.S.H.B. eveneens het bestuur van de H.B.B. Maar het plan is om een duidelijke scheiding tussen deze twee besturen te maken. Hiervoor zijn verschillende redenen. Ten eerste is het takenpakket van het H.S.H.B.-bestuur langzamerhand te veelomvattend geworden. Ten tweede: de H.B.B. is een ,,onduidelijke'' woningkorporatie door de vervlechting met de H.S.H.B. Vooral met het oog op de overheid is het wenselijk dat hierin verandering komt. En ten derde zal dan voor de

sporen-model"

turering H.S.H.B. gang

Voor veel lezers van de ,,Humanist'' zal de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden (H.S.H.B.) geen onbekende organisatie zijn, omdat zij naast hun H.V.-lidmaatschap ook kontribuant zijn van deze H.S.H.B. Daarnaast zijn velen daadwerkelijk werkzaam in één van de aangesloten stichtingen. Maar nog meer lezers zullen nauwelijks op de hoogte zijn van het reilen en zeilen van deze stichting die momenteel meer dan 6500 verzorgingsplaatsen, 720 zieken- en verpleegplaatsen, 1280 woningen en ruim 3500 zelfstandige flats voor bejaarden beheert.
Momenteel zijn er nieuwe ontwikkelingen binnen de H.S.H.B. op gang gekomen. Ontwikkelingen die leiden tot het ontstaan van nieuwe bestuursfunkties. De H.S.H.B. vraagt daarom aan leden van het Humanistisch Verbond om zich aktief in te zetten voor dit belangrijke werk door zitting te nemen in het bestuur van de H.B.B. of de nieuw op te richten stichting Dienstverlening.
De direktie van de H.S.H.B. de heer van der Kolk geeft in dit artikel een overzicht van de achtergronden van de H.S.H.B. en van de nieuwe ontwikkelingen.

H.S.H.B. mogelijk zijn een principiëler beleid te voeren. Tot nu toe was dat beleid te afhankelijk van de vaak grote financiële belangen van de H.B.B.

Mensen nodig

Wel zullen in het nieuwe bestuur van de H.B.B. twee leden worden benoemd door het H.S.H.B.-bestuur. De andere leden worden vooral gezocht in kringen van de konstituerende vereniging. Ik wil dan ook leden van het Humanistisch Verbond hierbij vragen zich beschikbaar te stellen voor de funktie van bestuurslid. Wij zoeken vooral mensen die kennis van zaken hebben op het gebied van volkshuisvesting en bouwkorporaties, mensen met juridische kennis en zij die op de hoogte zijn van zaken van beheer en eksploitatie van onroerend goed.

Nieuwe stichting

Een andere strukturele verandering in de organisatie is dat er een Stichting Dienstverlening zal worden opgericht. Door deze dienstverlening (administratieve dienstverlening, bouwbegeleiding en onderhoudsbegeleiding) onder te brengen in een aparte stichting, wordt het voor het H.S.H.B.-bestuur nog meer mogelijk zich met beleidsvormende aktiviteiten bezig te houden. Ook voor het bestuur van deze nieuwe stichting zoeken wij mensen die naast algemene bestuurlijke ervaring over tenminste één van de werkvelden specifiek kennis van zaken hebben.

Demokratisering

Door deze herstrukturering zal het bestuur van de H.S.H.B. zich dus meer kunnen konsentreren op beleidszaken. Waardoor het mogelijk wordt om fleksibeler te reageren op de grote en vaak snelle veranderingen op maatschappelijk gebied. Zo is door de maatregelen in de laatste jaren het verzorgingstehuis eigenlijk alleen toegankelijk voor de bejaarden die de grootste verzorging nodig hebben, wat de leefsfeer in de tehuizen sterk voor de bewoners bepaalt. Hierdoor wordt het steeds moeilijker om invloed uit te oefenen op hun levensomstandigheden. Het moet evenwel toch mogelijk zijn om het demokratiseringsproces in de tehuizen te bevorderen.

Eigen signatuur

Een ander belangrijk punt waar duidelijkheid over moet worden verkregen, is dat het niet meer mogelijk blijkt om bejaarden van gelijke levenshouding bij elkaar te laten wonen. Dit was wel één van de oorspronkelijke uitgangspunten van de H.S.H.B. Maar de tehuizen zijn deel geworden van het bestaande pakket bejaardenvoorzieningen in een bepaalde wijk of regio. Daardoor wordt de bevolking van de bejaardentehuizen steeds meer een afspiegeling van de samenstelling van de bevolking in die wijk of regio. Alleen in dichte bevolkingscentra bestaat nog de mogelijkheid om in een tehuis van eigen signatuur te wonen.

Twee sporen

Binnen de H.S.H.B. wordt het dan ook steeds duidelijker dat er een ,,twee sporenmodel'' moet worden ontwikkeld. Enerzijds is het van belang dat het mogelijk blijft in een tehuis van een bepaalde levensbeschouwelijke signatuur te wonen. Maar daarnaast zal er een groot aantal tehuizen zijn met een meer wijk- of streekgebonden karakter. Voor de bewoners van deze tehuizen zal ,,algemeen'' meestal betekenen: onderworpen te zijn aan de wensen van de meerderheid. Dat is in het zuiden van het land meestal een katholieke en in andere delen van het land vaak een christelijke signatuur. ,,Algemeen'' is dan ook beslist geen garantie voor het bewaken van de belangen van de minderheden. Het karakter van deze tehuizen zou dan ook zeer bewust algemeen moeten zijn of wel ,,pluriform''. Door het volgen van deze beleidslijn (als 2e spoor) gaat de H.S.H.B. ook staan voor de belangen van de buitenkerkelijken of andere minderheidsgroepen in die gevallen, waar het tehuis een duidelijk streek- of wijkgebonden karakter moet hebben.
Uit het hiervoor gegeven overzicht van bij de H.S.H.B. aangesloten stichtingen blijkt, dat in veel gevallen deze besturen al een gemengde samenstelling hebben. In die gevallen hebben aangesloten stichtingen deze weg al gevolgd, maar het is tot op heden niet een duidelijke lijn in het beleid van de H.S.H.B. geweest, hoewel de statuten deze mogelijkheid wel aangeven. Het verder ontwikkelen van deze gedachten zal in de nabije toekomst veel aandacht vragen. Voor allen die bij de H.S.H.B. betrokken zijn. Enerzijds moet ervoor gewaakt worden dat niet verloren gaat wat de H.S.H.B. heeft opgebouwd. Anderzijds moet ervoor gezorgd worden, dat de invloed van het humanistisch denken zich niet beperkt tot de onder eigen beheer staande voorzieningen. Naar ik hoop zal dit werk de levensomstandigheden van alle bejaarden die van een verzorgingstehuis of andere aangepaste woonvoorziening gebruik moeten maken, in gunstige zin beïnvloeden.

B. C. van der Kolk

Indien u ervoor voelt om in het bestuur van de H.B.B. of van de Stichting Dienstverlening zitting te nemen, kunt u kontakt opnemen door te schrijven naar: H.S.H.B., Johannes Vermeerplein 1, 1071 DV Amsterdam

VERBOND OP RTV

TELEVISIE

14 december, 23.00 uur, Nederland 1
NIET NIKS
Als je niet in god gelooft, ben je dan niks?
Anderhalf tot twee miljoen mensen in Nederland voelen zich verwant met het humanisme. Velen onder hen hebben geen behoefde om (weer) een etiket op zich geplakt te zien.
In deze film, waarvan een gedeelte eerder werd uitgezonden, geven vooral jonge mensen hun kritische kijk op het Humanistisch Verbond. Dit wil een aktief centrum zijn voor buitenkerkelijken die geloven: IN DE MENS.

RADIO

zondag 9.30 uur, Hilversum 2

2 december en 9 december

LIGT ER EEN WEG TUSSEN ISRAEL EN PALESTINA?
Drie programma's van Piet Brinkman die enkele weken door beide landen reisde en nu uit de opgedane indrukken zijn konklusies trekt.

16 december

BEZWAREN TEGEN HUMANISME
Zijn humanisten a-politiek, niet emotioneel genoeg, veel te "praterig"?
Een programma met bezwaren, het "voor" en "tegen".
Samenstelling en presentatie: Ruud Jans

16.000

Hoewel er tientallen nieuwe leden bij zijn gekomen, is de 16.000-grens nog niet overschreden. Op radio en televisie zal ledenwerving plaats vinden, maar het belangrijkste blijft de werving door de leden zelf. Een groeiend ledental betekent o.a. een groeiende ,,Humanist'' met meer mogelijkheden om aan wensen van leden tegemoet te komen. Laat blijken dat U humanist bent, dat alleen al kan wervend werken. U weet de weg: 030–318145.

Volkskrant (2)

Ere wie ere toekomt: de Volkskrant heeft haar verontschuldigingen aangeboden voor de onjuiste beschuldiging tegen het HMT in Duitsland: ,,Hier zuipen ze zich te barsten''. Wie weet groeit er ooit nog iets moois tussen HV en Volkskrant met Jan Blokker als peetvader. *(RT)*

Kultuur

Er woedt in Nederland al enige maanden een zogenaamd kultuurdebat: waar willen we met onze kultuur in de komende jaren naar toe?
Onze geestverwant Bart Tromp heeft daarover in Rotterdam op 2 november op een symposium behartigenswaardige dingen gezegd: ,,Ik wil de prettige sfeer hier niet bederven, maar volgens mij gaat het niet goed met deze wereld en deze samenleving. En het zal nog veel slechter worden, naarmate een kultuur die in steeds sterkere mate de toeëigening van goederen centraal stelt, steeds meer botst met zijn ekonomische en ekologische beperkingen. Alleen als wij er in slagen andere kulturele waarden centraal te stellen, al die niet-materiële zaken die nooit op de agenda kwamen toen de jacht op bezit nog in volle gang was, alleen dan maken we kans een samenleving te ontlopen waarin het leven 'short, nasty and brutish' is.'' Kortom: er is grote behoefte aan een humanistische kultuurvisie die het kortzichtig materialisme overstijgt zonder in oude dogma's te vervallen. *(RT)*

ORIËNTATIE

HV-homogroep

Op de laatste bijeenkomst van onze homogroep is uitgebreid van gedachten gewisseld over humanistische visies op seksualiteit. Het ligt in de bedoeling om de diskussie daarover nog enige tijd voort te zetten en hopelijk te laten uitmonden in een standpuntbepaling, geschikt voor publikatie en eventuele aktie. Als homogroep gaat de aandacht natuurlijk op de eerste plaats uit naar onderdrukking van homoseksualiteit. Maar deze ligt in het verlengde van andere vormen van diskriminatie, die daarom ook aan de orde komen. Verder wordt gepraat over de ethische konsekwenties van onze ideeën, bijvoorbeeld op het punt van geslachtsziekten en prostitutie. In een volgende ,,Humanist'' zullen we uitvoeriger over de diskussies in de HV-homogroep rapporteren, maar iedereen is nu al uitgenodigd voor de volgende bijeenkomst: **maandag 17 december om 20 uur in het Erasmushuis, Oudegracht 152 te Utrecht.** *(BB)*

INFORMATIEDAG VOOR VRIJWILLIGERS EN GROEPSBEGELEIDERS

Zaterdag 15 december kunnen vrijwillige geestelijke raadslieden en groepsbegeleiders elkaar ontmoeten op een informatiedag die zal plaatsvinden in het Erasmushuis, Oude Gracht 152 in Utrecht. Aanvang 10.00 uur tot ongeveer 17.00 uur. Han T. Sie Dhiang Ho zal een inleiding houden over ,,humanistische agogiek'' en er worden verscheidene films vertoond, o.a. over individuele gesprekstherapie, een gesprek met een kankerpatiënt en over het onderwerp inleving. Deze dag wordt georganiseerd door de landelijke dienst Plaatselijke Geestelijke Verzorging.

Het Bestuur van de **STICHTING HUISVESTING BEJAARDEN** te **Nijmegen** roept voor haar verzorgingstehuis **'de Doekenborg'** sollicitanten op voor de functie van

HOOFD VERPLEGING/VERZORGING (m/vr)

Deze staffunctie omvat o.a. de volgende taken:

1 de begeleiding van onze bewoners, in het bijzonder bij ziekte en invaliditeit,
2 het onderhouden van contacten met medici,
3 het onderhouden van contacten met familieleden van bewoners,
4 een taak- en werkverdeling voor het personeel, gericht op een goede werksfeer en een optimale verzorging van de bewoners,
5 de begeleiding van verzorgend personeel in opleiding,
6 meedenken over het beleid.

In de Doekenborg, gelegen in de wijk Aldenhof, wonen 130 ouderen. De ziekenafdeling telt 10 bedden. Bij het huis liggen verder nog 10 zorgwoningen.

De Doekenborg is aangesloten bij de Humanistische Stichting tot Huisvesting van Bejaarden.

Onze gedachten gaan uit naar een gediplomeerd verpleegkundige (A of A + B), niet jonger dan 35 jaar, met:
– goede contactuele eigenschappen,
– ervaring in omgang met bejaarden.

De sollicitant dient positief te staan t.o.v. de humanistische signatuur van ons huis.
Salariëring en secondaire arbeidsvoorwaarden overeenkomstig de CAO voor bejaardentehuizen.

Nadere informatie wordt gaarne verstrekt door de directeur, de heer A. J. Martin, telefoon 080-448284.

Eigenhandig geschreven sollicitaties binnen drie weken te richten aan de secretaris van het bestuur van bovengenoemde stichting, de heer P. Davelaar, Pinksterbloemstraat 27 te Beuningen.